

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXII
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2020 m. gegužės 18–22 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2020

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Dr. Jurgita Stasiūnienė
Dr. Justinas Besusparis
Prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Prof. dr. Marius Miglinas
Arnas Bakavičius
Dr. Kęstutis Trainavičius
Dr. Daiva Radžišauskienė
Dr. Rūta Gancevičienė
Dr. Violeta Kvedarienė
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Dr. Alvydas Navickas
Dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Dr. Sigitas Ryliškis
Dr. Vytautas Tutkus
Dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Dr. Živilė Gudlevičienė
Dr. Viktorija Andrejevaitė
Dr. Arminas Skrebūnas
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Dr. Robertas Samalavičius
Prof. dr. Vytautė Pečiulienė
Teresė Palšytė

Organizacinis komitetas:

Sofija Ekkert
Martinus Baltuonis
Agnė Macaitė
Eimantas Dumskis
Eglė Griškevičiūtė
Monika Blaževičiūtė
Ieva Kvietinskaitė
Eglė Balsienė
Nerijus Stukas
Ugnė Imbrasaitė
Vidas Petrauskas
Karolina Bagdonavičiūtė

Aurelija Liulytė
Joana Ščerbinkinaitė
Indrė Šemetaitė
Justė Petkevičiūtė
Gabija Rudzikaitė-Fergizė
Vaida Sudmantaitė
Mantas Jokubaitis
Martynas Račkauskas
Augusta Valentukevičiūtė
Jorigė Songailaitė
Greta Stonkutė
Rokas Bobina

Gratas Šepetyš
Justina Jankauskaitė
Greta Labul
Vilmantė Vaitekėnaitė
Milda Burneikaitė
Kipras Jauniškis
Paulina Zikaitė
Beatričė Raščiūtė
Milda Vitosytė
Rūta Malinauskaitė
Tomas Petras Vileikis

ISBN 978-609-07-0410-3 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2020

© Vilniaus universitetas, 2020

LIETUVOS VYRŲ ŽINIOS APIE ANDROPAUZĘ IR PROFILAKTINIŲ PRIEMONIŲ TAIKYMAS NEIGIAMiems SIMPTOMAMS LENGVINTI

Darbo autorė. Ieva RUDINSKAITĖ (III kursas).

Darbo vadovė. Prof. dr. Janina TUTKUVIENĖ (VU MF BMI Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra).

Darbo tikslas. Įvertinti Lietuvos vyrų žinias apie andropauzę ir nustatyti jų taikomas priemones neigiamiems andropauzės simptomams lengvinti.

Darbo metodika. Tyrimas atliktas 2020 metų kovo – balandžio mėn. taikant anoniminės anketinės apklausos internete metodą. Tiriamųjų grupę sudarė 218 vyrų. Andropauzės simptomams nustatyti buvo panaudota 25 teiginių MASSQ skalė (angl. – *Male Andropause Symptoms Self-Assessment Questionnaire*) (Cronbach $\alpha = 0,929$). Andropauzės simptomai vertinti pagal 5 balų Likerto skalę (1 – neturiu šio simptomo, 5 – labai stipriai išreikštas simptomas). Anketoje pateikti klausimai apie gyvenimą, savijautą, profilaktinių priemonių andropauzės neigiamiems simptomams slopinti naudojimą ir jų veiksmingumą bei požiūrį į pakaitinę hormonų terapiją. Surinkti duomenys apdoroti MS Office Excel bei R Commander programomis. Andropauzės simptomai pagal MASSQ skalę nepasiskirė pagal normalųjį skirstinį ($p < 0,05$), todėl naudoti neparametriniai kriterijai. Kokybinių duomenų analizei naudotas χ^2 , kiekybinių – Mann-Whitney U, Kruskalo-Voliso testai. Kintamųjų normalumo tikrinimui naudotas Kolmogorovo-Smirnovo testas. Kokybiniams kintamiesiems įvertinti buvo apskaičiuoti dažniai ir procentai. Rezultatų skirtumas laikytas statistiškai reikšmingu, kai p reikšmė $< 0,05$.

Rezultatai. Vyrų amžiaus mediana 45 metai (min- 40 , max-90). Pastebėti reikšmingi sveikatos pokyčiai susiję su vyrų amžiumi: taip – 50, ne – 45 ($p = 0,001$). Daugiau nei pusė apklaustųjų pažymėjo, kad jų žinios apie andropauzę yra menkos (72,5%, $n = 158$), 22,5% ($n = 49$) – vidutinės, 5% ($n = 11$) – labai geros. Dėl patirtų simptomų su gydytoju konsultavosi tik 5,5% ($n = 12$) respondentų ($\chi^2 = 17,648$, $p < 0,001$). Žinios apie andropauzę susijusios su gydytojo konsultacija ($\chi^2 = 9,568$, $p = 0,02$) bei požiūriu į pakaitinę hormonų terapiją (PHT) ($\chi^2 = 16,811$, $p = 0,002$). Teigiamai PHT įvertino 9,2% ($n = 9$), neigiamai – 16,5% ($n = 36$), nuomonės neturėjo – 74,3% ($n = 162$) vyrų. Didžioji dalis respondentų reprodukinei funkcijai gerinti profilaktinių priemonių nenaudojo (64,7%, $n = 141$); 22,5% ($n = 49$) pakeitė mitybą; 18,3% ($n = 40$) reguliariai sportavo; 16,5% ($n = 36$) numetė svorio; 13,3% ($n = 29$) metė rūkyti; 3,2% ($n = 7$) vartojo PHT. MASSQ balai statistiškai reikšmingai nesiskyrė tarp profilaktinių priemonių veiksmingumo: padėjo – 38, nepadėjo – 49,5, nenaudojo – 43 ($\chi^2 = 2,695$, $p = 0,259$). MASSQ balų stiprumas pagal svorio pokyčius per pastaruosius 1–2 metus: svoris nepakito – 40,

sumažėjo >5kg – 42, sumažėjo >10kg – 41,5, padidėjo >5kg – 42, padidėjo >10 kg – 57 ($\chi^2 = 14,767$, $p=0,005$).

Išvados. Apie andropauzę daugiau žino tie vyrai, kurie dėl patirtų simptomų konsultavosi su gydytoju. Požiūris į PHT priklauso nuo žinių apie andropauzę. MASSQ balai statistiškai reikšmingai nesusiję su taikytomis profilaktinėmis priemonėmis. Stipresnius andropauzės simptomus jaučia tie vyrai, kurių svoris per pastaruosius 1–2 metus padidėjo >10kg, silpnesnius – kurių svoris nepakito.

Raktažodžiai. Andropauzė; vyrų žinios; prevencija.